

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції Ради Європи
про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями

Верховна Рада України постановляє:

1. Ратифікувати Конвенцію Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями, вчинену 19 травня 2017 року в м. Нікосії (додається), яка набирає чинності для України в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати здачі на зберігання ратифікаційної грамоти, з такою заявою до статті 19 Конвенції:

"Україна заявляє, що вона розглядає цю Конвенцію як правову підставу для екстрадиції або взаємної правової допомоги у кримінальних справах стосовно правопорушень, зазначених у цій Конвенції.

Центральними органами України, на які покладаються повноваження щодо міжнародного співробітництва у кримінальних справах згідно з Конвенцією, є Міністерство юстиції України (щодо запитів під час судового провадження), Офіс Генерального прокурора (щодо запитів під час досудового розслідування) та Національне антикорупційне бюро України (щодо запитів про надання взаємної правової допомоги у кримінальних провадженнях, в яких воно здійснює досудове розслідування)".

2. Цей Закон набирає чинності одночасно із законами України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями, та про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції

Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями, з дня набрання чинності тим із зазначених законів України, який набере чинності пізніше, але не раніше дня опублікування цього Закону.

Президент України

м. Київ
25 лютого 2025 року
№ 4261-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

**Конвенція Ради Європи про правопорушення, пов'язані
з культурними цінностями**

Преамбула

Держави-члени Ради Європи та інші держави, які підписали цю Конвенцію,

враховуючи, що метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її членами;

будучи переконаними, що різні культурні цінності, які належать народам, становлять унікальне та важливе свідчення культури і самобутності цих народів, а також утворюють їхню культурну спадщину;

стурбовані, що кількість правопорушень, пов'язаних з культурними цінностями, зростає і, що такі правопорушення все більшою мірою призводять до руйнування світової культурної спадщини;

враховуючи, що незаконно розкопані та незаконно вивезені або ввезені культурні цінності все частіше продаються різними шляхами, в тому числі через антикварні магазини та аукціонні дома, а також через Інтернет;

враховуючи, що організовані злочинні групи причетні до незаконного обігу культурних цінностей;

стурбовані, що терористичні угруповання причетні до умисного знищення культурної спадщини та використовують незаконну торгівлю культурними цінностями як джерело їхнього фінансування;

переконані у необхідності прийняття нової Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями, яка в даному питанні передбачить кримінальні санкції та замінить Європейську конвенцію про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (ETS № 119), відкриту для підписання у м. Дельфі 23 червня 1985 року;

з урахуванням Європейської культурної конвенції (ETS № 18, 1954 р.), Європейської конвенції про охорону археологічної спадщини (ETS № 66, 1969 р.; ETS № 143, переглянутої в 1992 р.), Конвенції про охорону

архітектурної спадщини Європи (ETS № 121, 1985 р.) та Рамкової конвенції Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства (CETS № 199, 2005 р.);

з урахуванням Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах (ETS № 30, 1959 р.) та Європейської конвенції про видачу правопорушників (ETS № 24, 1957 р.);

беручи до уваги Резолюцію 2199 (2015), прийняту Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй на її 7379-ому засіданні 12 лютого 2015 року, зокрема пункти 15, 16 і 17; Резолюцію 2253 (2015), прийняту Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй на її 7587-ому засіданні 17 грудня 2015 р., зокрема пункти 14 і 15; Резолюцію 2322 (2016), прийняту Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй на її 7831-ому засіданні 12 грудня 2016 р., зокрема пункт 12; Резолюцію 2347 (2017), прийняту Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй на її 7907-ому засіданні 24 березня 2017 року;

беручи до уваги також Гаазьку конвенцію про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 р., Перший протокол до неї 1954 р. та Другий протокол до неї 1999 р., Конвенцію про заходи, спрямовані на заборону і запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності, прийняту ЮНЕСКО у 1970 р., та її Операційні принципи, прийняті на 3-му засіданні держав-учасниць у 2015 р., Конвенцію про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, прийняту ЮНЕСКО у 1972 р., Конвенцію ЮНІДРУА про викрадені або незаконно вивезені культурні цінності 1995 р., Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. та Конвенцію про охорону підводної культурної спадщини, прийняту ЮНЕСКО у 2001 р.;

також беручи до уваги Резолюцію 2057 (2015) щодо культурної спадщини у кризових та посткризових ситуаціях, затверджену Постійним Комітетом Парламентської Асамблеї Ради Європи 22 травня 2015 року;

беручи до уваги Міжнародні керівні принципи стосовно запобігання злочинності та кримінально-правових заходів щодо незаконного обігу культурних цінностей та інших пов'язаних з цим правопорушень, прийняті Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй в Резолюції 69/196 від 18 грудня 2014 року;

враховуючи, що метою цієї Конвенції є охорона культурних цінностей шляхом запобігання та боротьби з кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з культурними цінностями;

визнаючи, що для ефективної боротьби з кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з культурними цінностями, слід заохочувати міжнародне співробітництво рівною мірою між державами-членами та державами, які не є членами Ради Європи,

домовилися про таке:

Глава I. Мета, сфера застосування, використання термінів

Стаття 1. Мета Конвенції

1. Метою цієї Конвенції є:

а) запобігати та боротися зі знищенням, пошкодженням та незаконним обігом культурних цінностей шляхом встановлення кримінальної відповідальності за певні дії;

б) посилити заходи з попередження злочинності та кримінально-правові заходи щодо усіх кримінальних правопорушень, пов'язаних з культурними цінностями;

с) сприяти національному та міжнародному співробітництву у боротьбі з кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з культурними цінностями, і таким чином охороняти культурні цінності.

2. Для забезпечення ефективної імплементації Сторонами її положень, ця Конвенція встановлює механізм моніторингу.

Стаття 2. Сфера застосування та використання термінів

1. Ця Конвенція застосовується для запобігання, розслідування та притягнення до відповідальності за кримінальні правопорушення, зазначені у цій Конвенції, пов'язані з рухомими та нерухомими культурними цінностями.

2. Для цілей цієї Конвенції термін «культурні цінності» означає:

а) щодо рухомих цінностей – будь-який об'єкт, що знаходиться на суходолі або під водою або вилучений звідти і який з релігійних або світських підстав класифікований, визначений або спеціально позначений будь-якою Стороною цієї Конвенції або Конвенції про заходи, спрямовані на заборону і

запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності, прийнятої ЮНЕСКО у 1970 р., як такий, що є важливим для археології, доісторичного періоду, етнології, історії, літератури, мистецтва або науки і належить до таких категорій:

- (a) рідкісні колекції та зразки фауни, флори, мінералів і анатомії та об'єкти, що представляють палеонтологічний інтерес;
 - (b) цінності, що стосуються історії, включаючи історію науки і техніки, військову та соціальну історію; життя національних лідерів, мислителів, вчених і митців та подій національного значення;
 - (c) предмети з археологічних розкопок (включаючи законні та незаконні) або археологічні знахідки;
 - (d) елементи художніх чи історичних пам'яток або археологічних об'єктів, які були відокремлені;
 - (e) старожитності, яким понад сто років, як от написи, монети та гравіровані печатки;
 - (f) предмети етнологічного значення;
 - (g) цінності художнього значення, такі як:
 - (i) твори живопису та графіки, створені повністю вручну на будь-якій основі та з будь-якого матеріалу (за винятком промислових креслень і виробів, декорованих вручну);
 - (ii) оригінальні твори скульптурного мистецтва з будь-якого матеріалу;
 - (iii) оригінальні гравюри, естампи та літографії;
 - (iv) оригінальні асамбляжі та поєднання з будь-яких матеріалів;
 - (h) рідкісні манускрипти та інкунабули, старовинні книги, документи та публікації особливого значення (історичного, художнього, наукового, літературного тощо) окремо або в колекціях;
 - (i) поштові марки, акцизні та подібні марки, окремо або в колекціях;
 - (j) архіви, включаючи фонографічні, фотографічні та кінематографічні архіви;
 - (k) предмети меблів, яким більше ста років, та старовинні музичні інструменти;
- b) щодо нерухомих цінностей – будь-яка пам'ятка, комплекс (ансамбль), визначне місце або об'єкт будь-якого іншого виду, які знаходяться на суходолі або під водою і які з релігійних або світських підстав визначені або спеціально позначені будь-якою Стороною цієї Конвенції або будь-якою Стороною Конвенції ЮНЕСКО 1970 р., як такі, що є важливими для археології, доісторичного періоду, етнології, історії, мистецтва або науки або внесені до списку відповідно до статей 1 та 11 (пункти 2 або 4) Конвенції

про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, прийнятої ЮНЕСКО у 1972 р.

Глава II. Матеріальне кримінальне право

Стаття 3. Крадіжка та інші форми незаконного заволодіння

Кожна Сторона забезпечує, щоб правопорушення у виді крадіжки та інших форм незаконного заволодіння, так як вони визначені у її внутрішньому кримінальному законодавстві, поширювалися на рухомі культурні цінності.

Стаття 4. Незаконні розкопки та вилучення

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб наступна поведінка становила кримінальне правопорушення згідно з її внутрішнім законодавством, у разі вчинення умисно:

- а) проведення розкопок у землі або під водою з метою віднайдення та вилучення культурних цінностей без дозволу, який вимагається законодавством держави, у якій проводилися розкопки;
- б) вилучення та зберігання рухомих культурних цінностей, викопаних без дозволу, який вимагається законодавством держави, в якій проводились розкопки;
- с) незаконне зберігання рухомих культурних цінностей, розкопаних згідно з дозволом, який вимагається законодавством держави, в якій проводились розкопки.

2. Будь-яка держава може під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання, у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що вона залишає за собою право застосовувати некримінальні санкції замість кримінальних санкцій за поведінку, згадану в пункті 1 цієї статті.

Стаття 5. Незаконне ввезення

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб ввезення рухомих культурних цінностей, ввезення яких заборонено відповідно до її внутрішнього законодавства, на підставі того, що вони були:

- а) викрадені в іншій державі;
- б) розкопані або зберігалися за обставин, викладених у статті 4 цієї Конвенції; або

с) вивезені з порушенням законодавства держави, яка класифікувала, визначила або спеціально позначила такі культурні цінності відповідно до статті 2 цієї Конвенції,

у разі вчинення умисно, є кримінальним правопорушенням відповідно до її внутрішнього законодавства, якщо порушник знав, що культурні цінності були вкрадені, розкопані або вивезені з порушенням законодавства такої іншої держави.

2. Будь-яка держава може під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що вона залишає за собою право застосовувати некримінальні санкції замість кримінальних санкцій за поведінку, зазначену в пункті 1 цієї статті.

Стаття 6. Незаконне вивезення

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб вивезення рухомих культурних цінностей, якщо вивезення забороняється чи здійснюється без дозволу, що вимагається згідно з її внутрішнім законодавством, становило кримінальне правопорушення відповідно до внутрішнього законодавства у разі вчинення умисно.

2. Кожна Сторона розглядає питання про вжиття необхідних заходів для застосування пункту 1 цієї статті також щодо рухомих культурних цінностей, що були незаконно ввезені.

Стаття 7. Набуття права власності

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб набуття права власності на рухомі культурні цінності, які були викрадені як це визначено у статті 3 цієї Конвенції або були викопані, ввезені чи вивезені за обставин, викладених у статтях 4, 5 або 6 цієї Конвенції, становило кримінальне правопорушення відповідно до її внутрішнього законодавства, якщо особі відомо про таке незаконне походження.

2. Кожна Сторона розглядає питання про вжиття необхідних заходів для забезпечення того, щоб поведінка, зазначена у пункті 1 цієї статті, була визнана кримінальним правопорушенням також у разі, коли особа повинна була би знати про незаконне походження культурних цінностей, якби вона проявила належну пильність та увагу при набутті права власності на культурні цінності.

Стаття 8. Розміщення на ринку

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб розміщення на ринку рухомих культурних цінностей, які були викрадені як це визначено у статті 3 цієї Конвенції або викопані, ввезені чи вивезені за обставин, викладених у статтях 4, 5 або 6 цієї Конвенції, становило кримінальне правопорушення відповідно до її внутрішнього законодавства, якщо особі відомо про таке незаконне походження.

2. Кожна Сторона розглядає питання про вжиття необхідних заходів для забезпечення того, щоб поведінка, зазначена у пункті 1 цієї статті, була визнана кримінальним правопорушенням також у разі, коли особа повинна була би знати про незаконне походження культурних цінностей, якби вона проявила належну пильність і увагу при розміщенні культурних цінностей на ринку.

Стаття 9. Підроблення документів

Кожна Сторона забезпечує, щоб виготовлення підроблених документів та дії з фальсифікації документів стосовно рухомих культурних цінностей, були визнані кримінальними правопорушеннями відповідно до її внутрішнього законодавства, якщо ці дії спрямовані на те, щоб видати цінності за такі, що мають законне походження.

Стаття 10. Знищення і пошкодження

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб наступні діяння були визнані кримінальним правопорушенням відповідно до її внутрішнього законодавства у разі вчинення умисно:

а) незаконне знищення чи пошкодження рухомих або нерухомих культурних цінностей незалежно від права власності на такі цінності;

б) незаконне видалення, повністю або частково, будь-яких елементів з рухомих або нерухомих культурних цінностей з метою ввезення, вивезення або розміщення на ринку таких елементів за обставин, викладених у статтях 5, 6 і 8 цієї Конвенції.

2. Будь-яка держава може під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що вона залишає за собою право не застосовувати пункт 1 цієї статті або застосовувати його лише в певних випадках або умовах у разі, якщо культурні цінності були знищені або пошкоджені власником культурних цінностей або за згодою власника.

Стаття 11. Пособництво або підбурювання та замах

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб умисне пособництво чи підбурювання до вчинення кримінального правопорушення, зазначеного у цій Конвенції, також становило кримінальне правопорушення згідно з її внутрішнім законодавством.

2. Кожна Сторона забезпечує, щоб умисний замах вчинити будь-яке з кримінальних правопорушень, зазначених у цій Конвенції, за винятком тих, які згадані в підпункті «а» пункту 1 статті 4 та статті 8, також було визнано кримінальним правопорушенням згідно з її внутрішнім законодавством.

3. Будь-яка держава може під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що вона залишає за собою право не застосовувати або застосовувати лише в певних випадках або умовах положення пункту 1 цієї статті щодо правопорушень, зазначених у підпункті «а» пункту 1 статті 4.

Стаття 12. Юрисдикція

1. Кожна Сторона вживає необхідних заходів для встановлення юрисдикції стосовно кримінальних правопорушень, зазначених у цій Конвенції, якщо правопорушення вчинено:

- a) на її території;
- b) на борту судна, що плаває під прапором цієї Сторони;
- c) на борту повітряного судна, зареєстрованого відповідно до законодавства цієї Сторони; або
- d) одним з її громадян.

2. Кожна Сторона вживає необхідних заходів для встановлення юрисдикції щодо будь-яких кримінальних правопорушень, зазначених у цій Конвенції, якщо ймовірний порушник знаходиться на її території та не може бути виданий іншій державі виключно на підставі його громадянства.

3. Кожна Сторона може під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що вона залишає за собою право не застосовувати чи застосовувати лише в певних випадках або умовах юрисдикційне правило, викладене у підпункті «d» пункту 1 цієї статті.

4. Якщо більш ніж одна Сторона заявляє про свою юрисдикцію щодо ймовірного правопорушення за цією Конвенцією, відповідні Сторони у разі необхідності проводять консультації одна з одною з метою визначення

найбільш прийнятної юрисдикції для здійснення кримінального переслідування.

5. Без шкоди для загальних норм міжнародного права ця Конвенція не виключає будь-яку кримінальну юрисдикцію, здійснювану Стороною відповідно до її внутрішнього законодавства.

Стаття 13. Відповідальність юридичних осіб

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб юридичних осіб могло бути притягнуто до відповідальності за кримінальні правопорушення, зазначені у цій Конвенції, якщо вони вчинені в їх інтересах будь-якою фізичною особою, яка діє самостійно або у складі органу юридичної особи та займає керівну посаду в цій юридичній особі на підставі:

- a) повноважень представництва юридичної особи;
- b) повноважень приймати рішення від імені юридичної особи;
- c) повноважень здійснювати контроль у відповідній юридичній особі.

2. Крім випадків, передбачених пунктом 1 цієї статті, кожна Сторона забезпечує, щоб юридичну особу могло бути притягнуто до відповідальності у разі, якщо відсутність нагляду або контролю з боку фізичної особи, вказаної у пункті 1 цієї статті, зробила можливим вчинення кримінального правопорушення, зазначеного у цій Конвенції, в інтересах такої юридичної особи фізичною особою, яка діє з її дозволу.

3. Згідно з правовими принципами Сторони відповідальність юридичної особи може бути кримінальна, цивільна або адміністративна.

4. Така відповідальність не перешкоджає притягненню до кримінальної відповідальності фізичної особи, яка вчинила правопорушення.

Стаття 14. Санкції та заходи

1. Кожна Сторона забезпечує, щоб кримінальні правопорушення, зазначені у цій Конвенції, у разі вчинення фізичними особами, каралися ефективними, пропорційними та стримуючими санкціями, які враховують ступінь тяжкості правопорушення. Такі санкції включають, за винятком правопорушень, зазначених у підпункті «а» пункту 1 статті 4 та у підпунктах «b», «с» пункту 1 статті 5 цієї Конвенції, покарання, пов'язані з позбавленням волі, які можуть стати підставою для видачі.

2. Кожна Сторона забезпечує, щоб юридичні особи, які притягуються до відповідальності відповідно до статті 13 цієї Конвенції, підлягали ефективним, пропорційним та стримуючим санкціям, які включають кримінальні або некримінальні грошові санкції, а також можуть включати інші заходи, такі як:

- a) тимчасове або постійне позбавлення права на здійснення комерційної діяльності;
- b) позбавлення права на отримання державних пільг чи допомоги;
- c) поміщення під судовий нагляд;
- d) ліквідація за рішенням суду.

3. Кожна Сторона вживає необхідних законодавчих та інших заходів відповідно до внутрішнього законодавства для здійснення арешту та конфіскації:

- a) знаряддя, що використовувалося для вчинення кримінальних правопорушень, зазначених у цій Конвенції;
- b) доходів, одержаних у результаті таких правопорушень, або майна, вартість якого відповідає цим доходам.

4. Кожна Сторона, в якій культурні цінності були вилучені в ході кримінального провадження, але які більше не вимагаються для цілей такого провадження, зобов'язується застосовувати у разі необхідності своє кримінально-процесуальне законодавство, норми іншого внутрішнього законодавства або застосовні міжнародні договори при прийнятті рішення про передачу такого майна державі, яка спеціально позначила, класифікувала або визначила його як культурну цінність відповідно до статті 2 цієї Конвенції.

Стаття 15. Обтяжуючі обставини

Кожна Сторона забезпечує, щоб згідно з відповідними положеннями внутрішнього законодавства при призначенні покарання у зв'язку з кримінальними правопорушеннями, зазначеними у цій Конвенції, враховувались як обтяжуючі обставини тією мірою, в якій вони ще не є складовими елементами правопорушення, такі обставини:

- a) правопорушення вчинено особами, які зловживають довірою до них як фахівців;
- b) правопорушення вчинено публічною посадовою особою, якій доручено займатися збереженням або охороною рухомих або нерухомих культурних цінностей, якщо вона умисно утрималася від належного виконання своїх обов'язків з метою отримання неправомірної вигоди або обіцянки її отримання;
- c) правопорушення вчинено в рамках діяльності злочинної організації;
- d) порушник раніше був засуджений за правопорушення, зазначені у цій Конвенції.

Стаття 16. Попередні вироки, винесені іншою Стороною

Кожна Сторона вживає необхідних заходів, для того, щоб передбачити можливість враховувати під час призначення покарання за кримінальні правопорушення, зазначені в цій Конвенції, остаточні вироки, винесені іншою Стороною.

Глава III. Розслідування, кримінальне переслідування та процесуальне право**Стаття 17. Порушення провадження**

Кожна Сторона вживає необхідних законодавчих та інших заходів для забезпечення того, щоб розслідування або кримінальне переслідування кримінальних правопорушень, зазначених у цій Конвенції, не залежали від заяви.

Стаття 18. Розслідування

Кожна Сторона розглядає можливість вжиття необхідних законодавчих та інших заходів для забезпечення того, щоб особи, підрозділи або служби, що здійснюють розслідування, мали спеціалізацію у сфері боротьби з незаконним обігом культурних цінностей або щоб відповідні особи були спеціально підготовлені з цією метою.

Стаття 19. Міжнародне співробітництво у кримінальних справах

1. Сторони співпрацюють одна з одною згідно з положеннями цієї Конвенції на виконання відповідних застосовних міжнародних та регіональних договорів і домовленостей, що базуються на типовому законодавстві або принципі взаємності, та свого внутрішнього права максимально можливою мірою для цілей розслідувань або проваджень щодо кримінальних правопорушень, зазначених у цій Конвенції, включаючи арешт та конфіскацію.

2. Якщо Сторона, яка обумовлює екстрадицію або надання взаємної правової допомоги у кримінальних справах існуванням договору, отримує прохання про видачу або правову допомогу у кримінальних справах від іншої Сторони, з якою такого договору немає, то Сторона може, діючи у повній відповідності зі своїми зобов'язаннями у рамках міжнародного права та дотримуючись умов, передбачених внутрішнім законодавством запитуваної Сторони, розглядати цю Конвенцію як правову підставу для екстрадиції або взаємної правової допомоги у кримінальних справах стосовно правопорушень, зазначених у цій Конвенції, та може застосовувати з цією

метою *mutatis mutandis* статті 16 та 18 Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності.

Глава IV. Превентивні заходи та інші адміністративні заходи

Стаття 20. Заходи на національному рівні

Кожна Сторона має з урахуванням своїх зобов'язань, взятих за застосовними міжнародними договорами, розглянути питання вжиття законодавчих та інших необхідних заходів щодо:

- a) створення або удосконалення реєстрів або баз даних культурних цінностей, визначених у пункті 2 статті 2 цієї Конвенції;
- b) введення процедур контролю за ввезенням та вивезенням згідно з відповідними міжнародними документами, включаючи систему, в якій ввезення і вивезення рухомих культурних цінностей здійснюється за наявності спеціальних сертифікатів;
- c) введення положень щодо належної пильності торгівців предметами мистецтва та старовини, аукціонних домів та інших осіб, які беруть участь у торгівлі культурними цінностями, і введення зобов'язання щодо ведення ними запису своїх операцій. Ці записи повинні бути доступні компетентним органам згідно з внутрішнім законодавством;
- d) створення центрального національного органу або наділення відповідними повноваженнями існуючих органів та впровадження інших механізмів для координації діяльності, пов'язаної із захистом культурних цінностей;
- e) уможливлення моніторингу та звітування про підозрілі угоди або продажі в мережі Інтернет;
- f) введення обов'язкового інформування компетентних органів про випадкову знахідку культурних цінностей, що становлять частину археологічної спадщини;
- g) сприяння проведенню кампаній з підвищення обізнаності широкої громадськості щодо захисту культурних цінностей та безпеки, яку становлять правопорушення проти культурних цінностей;
- h) забезпечити, щоб музеї та подібні установи, політика закупівель яких перебуває під контролем держави, не набували права власності на незаконно вилучені культурні цінності, а також надавали інформацію та проводили тренінги для відповідних службовців щодо попередження та боротьби з кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з культурними цінностями;
- i) заохочення музеїв та подібних установ, політика закупівель яких не перебуває під контролем держави, дотримуватись існуючих етичних правил

набуття права власності на рухомі культурні цінності та повідомляти правоохоронні органи про будь-який підозрілий обіг культурних цінностей;

ж) заохочення провайдерів мережі Інтернет, інтернет-платформ та веб-продавців до співпраці із запобігання незаконному обігу культурних цінностей шляхом участі в розробці та реалізації відповідної політики;

к) запобігання використанню відкритих портів з метою незаконного обігу культурних цінностей шляхом вжиття законодавчих заходів або заохочення портів до встановлення та ефективного впровадження внутрішніх правил у порядку саморегулювання;

л) поліпшення поширення інформації щодо будь-яких культурних цінностей, які були предметом правопорушень, зазначених у цій Конвенції, серед митних органів та органів поліції з метою запобігання незаконному обігу культурних цінностей.

Стаття 21. Заходи на міжнародному рівні

Сторони співпрацюють в максимально можливій мірі з метою запобігання та боротьби з навмисним знищенням, пошкодженням та незаконним обігом культурних цінностей. Зокрема, держави, які є Сторонами, повинні:

а) сприяти проведенню консультацій та обміну інформацією щодо виявлення, арешту та конфіскації культурних цінностей, які були предметом правопорушення, зазначеного цією Конвенцією, та які були виявлені в межах їх території;

б) сприяти збору міжнародних даних щодо обігу рухомих культурних цінностей шляхом обміну або об'єднання національних реєстрів або баз даних культурних цінностей, які стали предметом правопорушень, зазначених у цій Конвенції, та/або шляхом внесення відомостей до міжнародних реєстрів або баз даних, таких як база даних Інтерполу щодо викрадених творів мистецтва;

с) сприяти співробітництву з метою захисту і збереження культурних цінностей у періоди нестабільності або конфлікту.

Глава V. Механізм моніторингу

Стаття 22. Комітет Сторін

1. Комітет Сторін складається з представників Сторін Конвенції.

2. Комітет Сторін скликається Генеральним секретарем Ради Європи. Перше засідання проводиться протягом року з моменту набрання чинності цією Конвенцією, а саме після ратифікації десятою Державою, яка її

підписала. Наступні засідання мають відбуватися у будь-який час на прохання не менш як однієї третини Сторін або Генерального секретаря.

3. Комітет Сторін встановлює свої власні правила процедури.

4. Комітету Сторін при виконанні його функцій надає сприяння Секретаріат Ради Європи.

5. Комітет Сторін може пропонувати Комітету Міністрів належні способи залучення відповідних експертів для підтримки ефективного виконання цієї Конвенції.

Стаття 23. Інші представники

1. Парламентська Асамблея Ради Європи, Європейський комітет з проблем злочинності (CDPC), Керівний комітет з питань культури, спадщини і ландшафту (CDCPP) призначають по одному представнику до Комітету Сторін з метою сприяння міжгалузевому та міждисциплінарному підходу.

2. Комітет Міністрів може запросити інші органи Ради Європи призначити по одному представнику до Комітету Сторін після проведення консультацій з Комітетом.

3. Представники відповідних міжнародних органів можуть брати участь в Комітеті Сторін як спостерігачі у порядку, встановленому відповідними правилами Ради Європи.

4. Представники відповідних державних органів Сторін можуть брати участь в Комітеті Сторін як спостерігачі у порядку, встановленому відповідними правилами Ради Європи.

5. Представники громадянського суспільства, зокрема неурядових організацій, можуть бути допущені в якості спостерігачів до Комітету Сторін згідно з порядком, встановленим відповідними правилами Ради Європи.

6. При призначенні представників згідно з пунктами 2-5 цієї статті має бути забезпечено збалансоване представництво різних галузей та дисциплін.

7. Представники, призначені відповідно до пунктів 1-5 цієї статті, беруть участь у засіданнях Комітету Сторін без права голосу.

Стаття 24. Функції Комітету Сторін

1. Комітет Сторін здійснює моніторинг імплементації цієї Конвенції. Правила процедури Комітету Сторін визначають процедуру оцінки імплементації цієї Конвенції.

2. Комітет Сторін також сприяє здійсненню збору, аналізу та обміну інформацією, досвідом та передовими практиками між державами з метою зміцнення їх потенціалу щодо запобігання та боротьби з незаконним обігом

культурних цінностей. Комітет може скористатися досвідом інших відповідних комітетів та органів Ради Європи.

3. Крім того, Комітет Сторін за необхідності:

а) сприяє ефективному використанню та імплементації цієї Конвенції, включаючи виявлення будь-яких проблем, які можуть виникнути, та наслідків будь-якої заяви або застереження, зроблених до цієї Конвенції;

б) висловлює свою думку щодо будь-якого питання, яке стосується застосування цієї Конвенції, та сприяє обміну інформацією про важливі зміни у правовій, політичній або технічній сферах;

с) надає Сторонам конкретні рекомендації щодо імплементації цієї Конвенції.

4. Європейський комітет з проблем злочинності та Керівний комітет з питань культури, спадщини і ландшафту регулярно інформуються про діяльність, згадану в пунктах 1, 2 і 3 цієї статті.

Глава VI. Зв'язок з іншими міжнародними документами

Стаття 25. Зв'язок з іншими міжнародними документами

1. Ця Конвенція не зачіпає прав та обов'язків, які випливають з положень інших міжнародних документів, учасниками яких є або стануть Сторони цієї Конвенції, та які містять положення з питань, що регулюються цією Конвенцією. Однак, якщо Сторони встановлюють свої відносини стосовно питань, які регулюються цією Конвенцією, по-іншому, ніж це передбачено в ній, вони це роблять у спосіб, який не суперечить цілями та принципами цієї Конвенції.

2. Сторони Конвенції можуть укладати між собою двосторонні або багатосторонні угоди з питань, які регулюються цією Конвенцією, з метою доповнення або посилення її положень або полегшення застосування викладених у ній принципів.

Глава VII. Внесення змін до Конвенції

Стаття 26. Внесення змін

1. Будь-яка пропозиція Сторони про внесення зміни до цієї Конвенції направляється Генеральному секретарю Ради Європи та передається ним або нею державам-членам Ради Європи та державам, які не є членами Ради Європи та брали участь в її розробці, а також будь-якій державі, яка приєдналася або була запрошена приєднатися до цієї Конвенції відповідно до положень статті 28.

2. Будь-яка зміна, запропонована Стороною, передається Європейському комітету з проблем злочинності та Керівному комітету з питань культури, спадщини і ландшафту, які надають Комітету Сторін власні висновки щодо запропонованої зміни.

3. Комітет Міністрів Ради Європи розглядає запропоновану зміну та висновок, наданий Комітетом Сторін, та після проведення консультацій із Сторонами цієї Конвенції, які не є членами Ради Європи, може прийняти таку зміну більшістю голосів, передбаченою у пункті «d» статті 20 Статуту Ради Європи.

4. Текст будь-якої зміни, прийнятої Комітетом Міністрів відповідно до пункту 3 цієї статті, надсилається Сторонам для прийняття.

5. Будь-яка зміна, прийнята відповідно до пункту 3 цієї статті, набирає чинності в перший день місяця, який настає після закінчення місячного строку з дати, коли усі Сторони повідомили Генерального секретаря, що вони прийняли таку зміну.

Глава VIII. Прикінцеві положення

Стаття 27. Підписання та набрання чинності

1. Ця Конвенція відкрита для підписання державами-членами Ради Європи та державами, які не є членами Ради Європи та брали участь в її розробці.

2. Ця Конвенція підлягає ратифікації, прийняттю чи затвердженню. Ратифікаційні грамоти, документи про прийняття або затвердження здаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

3. Ця Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати, коли п'ять держав, які її підписали, в тому числі щонайменше три держави-члени Ради Європи, висловили свою згоду на обов'язковість для них цієї Конвенції відповідно до положень попереднього пункту.

4. Стосовно будь-якої держави, яка підписала та в подальшому висловила свою згоду на обов'язковість для неї Конвенції, вона набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати здачі на зберігання ратифікаційної грамоти, документа про прийняття або затвердження.

Стаття 28. Приєднання до Конвенції

1. Після набрання чинності цією Конвенцією Комітет Міністрів Ради Європи може після проведення консультацій з Договірними державами цієї

Конвенції та отримання їхньої одностайної згоди запросити будь-яку державу, яка не є членом Ради Європи і не брала участі в розробці Конвенції, приєднатися до цієї Конвенції за рішенням, що приймається більшістю голосів, передбаченою у пункті «d» статті 20 Статуту Ради Європи, та одностайно голосами представників Договірних Держав, які мають право брати участь у засіданнях Комітету Міністрів.

2. Стосовно держави, яка приєдналася, Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати здачі на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи документа про приєднання.

Стаття 29. Територіальне застосування

1. Будь-яка держава може під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження чи приєднання визначити територію або території, до яких ця Конвенція застосовується.

2. Будь-яка держава може в будь-який час пізніше, зробивши заяву на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, поширити дію цієї Конвенції на будь-яку іншу територію, визначену в заяві, за міжнародні відносини якої вона несе відповідальність, або від імені якої уповноважена брати на себе зобов'язання. Щодо такої території Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання такої заяви Генеральним секретарем.

3. Будь-яка заява, зроблена відповідно до двох попередніх пунктів, щодо території, визначеної у такій заяві, може бути відкликана за допомогою повідомлення, надісланого на ім'я Генерального секретаря Ради Європи. Відкликання набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 30. Застереження

1. Будь-яка держава може під підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання заявити про одне чи більше застереження, передбачені у статтях 4, 5, 10, 11 і пункті 3 статті 12 цієї Конвенції. Жодні інші застереження до будь-яких положень цієї Конвенції не можуть бути зроблені.

2. Кожна Сторона, яка зробила застереження, може у будь-який час відкликати його повністю або частково за допомогою повідомлення, надісланого на ім'я Генерального секретаря Ради Європи. Відкликання

набирає чинності з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

3. Сторона, яка зробила застереження до положення цієї Конвенції, не може вимагати застосування цього положення будь-якою іншою Стороною; проте якщо застереження є частковим або умовним, вона може вимагати застосування цього положення у тому обсязі, в якому вона сама прийняла його.

Стаття 31. Денонсація

1. Кожна Сторона може в будь-який час денонсувати цю Конвенцію за допомогою повідомлення, надісланого на ім'я Генерального секретаря Ради Європи.

2. Така денонсація набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення шестимісячного строку з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 32. Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє державам-членам Ради Європи, державам, які не є членами Ради Європи та брали участь в розробці Конвенції, будь-якій державі, яка підписала, будь-якій Договірній Державі та будь-якій іншій державі, яку було запрошено приєднатися до цієї Конвенції, про:

- a) будь-яке підписання;
- b) здачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, затвердження або приєднання;
- c) будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією відповідно до пунктів 3 і 4 статті 27, пункту 2 статті 28 і пункту 2 статті 29;
- d) будь-яку зміну, прийняту відповідно до статті 26, і дату, з якої така зміна набирає чинності;
- e) будь-яке застереження та зняття застережень, зроблені відповідно до статті 30;
- f) будь-яку денонсацію відповідно до статті 31;
- g) будь-яку іншу дію, заяву, повідомлення чи сповіщення, які стосуються цієї Конвенції.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на це уповноважені, підписали цю Конвенцію.

Учинено у м. Нікосії 19 травня 2017 року англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є рівно автентичними, в одному примірнику, який передається на зберігання до архіву Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії цієї Конвенції кожній державі-члену Ради Європи, державам, які не є членами Ради Європи і брали участь у розробці цієї Конвенції, та будь-якій державі, запрошеній приєднатися до цієї Конвенції.